Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 75 JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 20, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 20-го КВІТНЯ 1996 р. Ч. 75. РІК CIII

ДЖ. МЕЙДЖОР ВІДВІДУЄ УКРАЇНУ

Київ (Р. Р.). — У четвер, 18-го квітня, на запрошення Президента України Леоніда Кучми в Україну прибув прем'єр-міністер Великобританії Джан Мейджор.

Під час зустрічей у Києві передбачається переговори з Президентом Л. Кучмою, головою Верховної Ради Олександром Морозом, прем'єр-міністром Євгеном Марчуком, міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком та головою правління Національного Банку України Віктором Ющенком.

Мета візити — дальший розвиток співробітництва та обмін досвідом у політичній, економічній, науково-технічній та інших галузях. Українські керівники зацікавлені в ознайомленні з практикою Великобританії з різних напрямків політичної і господарської діяльності.

Плянується підписання низки угод про двосторонню співпрацю.

ВЕРХОВНА РАДА ПРИСТУПИЛА ДО РОЗГЛЯДУ ПРОЄКТУ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Київ (Р.Р.). — У середу, 17-го квітня, на сесії Верховної Ради України головуючий Олександер Мороз нагадав, що 2-го квітня парлямент постановив почати розгляд проєкту конституції України в першому читанні 17-го квітня.

Депутати у своїх виступах нагадали, що було вирішено створити погоджувальну комісію для дальшої праці над проєктом конституції, але Верховна Рада так і не визначилася з цього питання. Тому 11 груп і фракцій самі створили таку комісію і розпочали працю над з'ясуванням становищ кожної із сторін.

Напередодні Президія Верховної Ради постановила перенести розгляд проєкту конституції на 23-го квітня, оскільки узгоджувальна комісія не затвердження парляментом і багато питань ще не погоджено з Президентом. Ліві фракції відчули, що правоцентристські сили ще не готові до рішучого бою і тому комуністи й соціялісти відмовилися реєструватися, щоб заблокувати рішення про відкладення розгляду проєкту на 23-го квітня. Комуністи вимагали поставити на розгляд їхній проєкт, а інші фракції та групи також запропонували три альтернативні варіянти проєкту конституції. Однак ні один з них не дістав належної підтримки, тому О. Мороз сказав, що розглядатиметься проєкт конституції, підготовлений Конституційною комісією. Він переконав лівих зареєструватися і проголосувати питання про перенесення розгляду проєкту конституції на 23-го квітня. Більшість проголосувала „проти" і розгляд розпочався 17-го квітня.

О. Мороз запропонував ухвалити звернення до Президента України з приводу того, що чимало депутатів працюють у парляменті і Уряді одночасно, однак це питання депутати більшістю голосів відхилили. Тоді О. Мороз сказав, що він, згідно з конституційним договором, сам має право звернутися до Президента з вимогою висловити ставлення до працюючих у Верховній Раді та Уряді водночас.

(Закінчення на стор. 3)

В ЛИВАНІ ТРИВАЄ ЗБРОЙНЕ ПРОТИСТОЯННЯ

Бейрут, Ливан. — Від початку цього тижня в південному Ливані ізраїльтяни і бойовики проіранської екстремістичної групи Гезболла обмінюються гарматним, ракетним та мінометним вогнем. Ізраїльська сторона, незрівняно сильніша, застосовує бойові гелікоптери. Ізраїльські ракети вибухають у мешканевих бльоках Бейруту, ливанської столиці.

В четвер, 18-го квітня, ізраїльська артилерія обстріляла територію бази Організації Об'єднаних Націй поблизу села Кана. У висліді загинуло понад 100 мирних ливанських втікачів і понад 100 поранено.

За 15 хвилин до цього обстрілу бойовики Гезболли, перебуваючи 275 метрів від розташування „голубих шоломів" ООН, випустили дві ракети і зробили вісім мінометних пострілів в напрямі ізраїльських військ.

Міністер закордонних справ Ізраїля Егуд Барак назвав ізраїльську гарматну атаку „неприємною помилкою". „Ми висловлюємо жаль з приводу смерти невинних людей, ми не хотіли цього",— заявив представник ізраїльського уряду Урі Дромі. Водночас керівники Ізраїля дали до зрозуміння, що ізраїльське військо далі здійснюватиме збройну каральну акцію, спрямовану проти Гезболли, аж поки її бойовики не перестануть обстрілювати територію північного Ізраїля.

(Закінчення на стор. 3)

Комуністи критикують проєкт конституції

Київ. — Президентський проєкт конституції України викликає багато критики з боку лівих депутатів, повідомляє УНІАР.

На ранньому засіданні 17-го квітня соціялісти і комуністи чотири рази відмовлялися реєструватися, намагаючись не допустити обговорення проєкту конституції.

„Вкрай недемократичним за своїм змістом" назвав президентський проєкт депутат Петро Симоненко, лідер комуністів у парляменті. Він заявив, що Захід диктує Україні, коли і яку конституцію ухвалювати.

П. Симоненко також сказав, що „більшість учасників цього так званого обговорення проєкту конституції в очі не бачили", і що такого „тотального 'одобрянства' не було за старих часів".

П. Симоненко представив свій проєкт конституції, за яким скасовується пост президента і зберіга-

(Закінчення на стор. 3)

ЙДУТЬ ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ ОБ'ЄДНАННЯ

Ню Йорк (К.Б.О.). — У Великодній Понеділок, 15-го квітня ц. р., з ініціятиви Конференції Безсторонніх Організацій (КБО) відбулися в Ню Йорку, в приміщенні Українського Народного Дому, наради з представниками Українського Конгресового Комітету Америки і Української Американської Координаційної Ради в справі створення Українського Американського Конгресу, який став би єдиною всегромадською репрезентацією українців в Америці.

Наступні наради відбудуться в четвер, 2-го травня, в Українському Народному Домі, в год. 5-ій по полудні.

Пікети педагогів розігнала міліція

Симферопіль (Р. Р.). — Тут у будинку кримського уряду зібралося 3,000 учителів півострова, які не отримали зарплатні навіть за січень. Переговори їхніх делегатів з прем'єр-міністром Криму Аркадієм Демиденком закінчилися обіцянкою розрахуватися за січень до 15-го квітня, а за лютий — до 15-го травня.

Пікетувальників це не задовольнило і вони заблокували рух транспорту біля площі Леніна. Тоді перед ними з'явилося 40 військовиків особливого призначення, які розігнали пікетувальників, уживши силу.

Пакістан отримає куплену в ЗСА зброю

Вашінґтон. — У середу, 17-го квітня, стало відомо, що президент Билл Клінтон вирішив таки дозволити на передачу Пакістанові закупленої в ЗСА зброї на суму 368 млн. дол. Передачу було затримано через намагання Пакістану розвинути свою програму виробництва ядерної зброї.

У листі надісланому до Конгресу, заступник секретаря Державного департаменту Строб Толбатт зазначив, що ЗСА вирішили також повернути Пакістанові 120 млн. дол., які були вплачені на рахунок зброї, що її ніколи не було виготовлено. Він також стверджує, що це рішення було зроблено на базі звідомлень, про припинення Пакістаном його програми ядерної та ракетної діяльности.

Затримку передачі купленої Пакістаном зброї зроблено згідно зі законом 1961 року, котрий забороняє допомогу країнам, які намагаються виробляти ядерну зброю. Також було затримано доставу 28 літаків-винищувачів типу Ф-16, за котрі Пакістан заплатив 650 млн. дол. Конгрес свого часу дещо улегшив згадану заборону щодо зброї та військового обладнання, але не дозволив на доставу літаків, бо Пакістан тим часом закупив від Китаю потрібні середники для виробництва ядерної зброї.

У дозволеній Президентом передачі є включені ракети, говіцери і три літаки типу Оріон для винищування підводних човнів.

Відзначив 112-ий день народження

Ровеньки, Луганщина. — Мешканець шахтарських Ровеньок Терентій Качало зустрів 112-ту весну.

В будь-яку погоду щодня його бачать у най-віддаленіших куточках Ровеньок. Він любить ходити і кожного разу вибирає новий маршрут.

Народився він на Харківщині, не п'є, не курить, а 80-річних громадян називає „пацанами". За його словами, „найцікавіше стає жити тоді, коли тобі минає сто років".

Передбачається зближення між Україною і Францією

Київ (Р. Р.). — Президент України Леонід Кучма має намір зустрітися з президентом Франції Жаком Шіраком у Москві найближчим часом.

Плянується поїздка до Франції кількох депутатських груп по лінії Ради Европи. Ще одна делегація на чолі з головою Верховної Ради Олександром Морозом відвідає Францію 24-го квітня з офіційною візитою, на запрошення голови сенату Рене Монарі.

Чорноморський танцювальний ансамбль почав турне

Скрентон, Па. — Звідси 17-го квітня розпочав своє турне по Америці та Канаді Чорноморський танцювальний ансамбль з Миколаєва біля Херсону. 40-членний ансамбль виступає із програмою козацьких, ліричних та гумористичних танців. Спонзори турне — українсько-американська фірма "Encore Productions" з Клівленду, Національна Авіялінія України та судобудівельний завод Миколаєва.

Турне ансамблю охоплює, крім Скрентону, Поттсвілл, Па., Філядельфію, Юніон, Едісон, Н. Дж., Сиракюзи, Рочестер, Н. Й., Кінгстон, Гемилтон та Оттаву, Онт., Монтреаль, Олбані, Н. Й., Бостон, Гартфорд, Конн., Ню Йорк, Лондон, Віндзор, Онт., та Піттсбург. Додаткові інформації поміщені у „Свободі", ч. 65 з четверга, 4-го квітня ц. р.

Громада повіту Ракленд готується до відзначення 10-ої річниці Чорнобиля

Ню Ситі, Н. Й. (в.г.л.). — Українські організації повіту Ракленд, Н. Й., рішили спільно відзначити 10-ту річницю чорнобильської трагедії. Створено Координаційний комітет, до котрого увійшли: о. Олекса Шутер — парох української католицької церкви свв. Петра і Павла в Спрінг Веллі, д-р Василь Лучків — 16-ий Відділ УНСоюзу, Юлія Шозда — Товариство „Спадщина", д-р Дмитро Боднарчук — 19-та Станиця Українських Американських Ветеранів, Ольга Гайдук — Парафіяльна рада, Василь Шозда — Український Народний Дім, Ірена Заверуха — Школа Українознавства, і Богдан Гайдук — парафіяльні організації.

На засіданні 27-го березня вибрано д-ра В. Лучківа головою комітету і призначено неділю, 28-го квітня, для відзначення трагедії Чорнобиля. Рішено: звернутись до всіх священиків, пасторів і рабинів повіту із проханням відзначити цю

(Закінчення на стор. 3)

Посадник Севастополя радить шукати компромісу

Севастопіль. — Голова Севастопільської міської державної адміністрації Віктор Семенов висловився проти надання місту статусу головної бази російської Чорноморської фльоти. Він вважає, що пора відійти від „крайніх точок зору і шукати компромісу" і що Чорноморська фльота не повинна користуватися пільгами щодо тарифів за користування землею, причалами тощо.

Крім того, на думку Семенова, Росія повинна вносити гроші до міського бюджету, оскільки четверту частину населення міста становлять моряки-чорноморці, працівники фльотських підприємств і їхні родини. А полковник Ігор Мазур повідомив, що Чорноморська фльота дуже забрудила і далі забруднює довкілля і шкода від цього обчислюється сумою 19.6 блн. дол.

В Україні

ШАХТАРІ ЗНАЙШЛИ СКАРБ

КРАСНИЙ ЛУЧ, Луганщина. — На 300-метровій глибині гірники шахти „Краснокутська" натрапили на геологічне порушення гірської породи — чималу нішу, яка яскраво засвітилася, коли туди проникло світло від ліхтарів. Перед шахтарями постало кришталево-казкове видовище. Кристали виявилися рісксиним мінералом кальцитом, завбільшки вісім і більше сантиметрів. Вони фантастично відграновані природою під час переміщень у надрах протягом мільйонів років і мають надзвичайно велику цінність.

ВИМАГАЮТЬ ХАБАРІВ

КИЇВ. — Голова парляментарної Комісії боротьби зі злочинністю Григорій Омельченко, виступаючи в Національному прес-клюбі ринкових реформ, зазначив, що у 95 відсотках випадків під час реєстрації приватних комерційних установ люди були змушені давати хабарі. Їх ставили в таку ситуацію, щоб вони самі дали хабаря, або у них відверто вимагали цього. Багато порушень виявлено і під час безконтрольного проведення процесу приватизації об'єктів.

ЦІЛЮЩИЙ КОКТЕЙЛ

ХАРКІВ. — Другий харківський пивозавод випускає тонізуючий напій „Вітанок". Його роблять на основі мінеральної води і цілющих трав. Напій підвищує відпорність організму. Він успішно пройшов експертизу в Київському інституті удосконалення лікарів.

ПРОТЕСТУЮТЬ ЛІКАРІ

КІРОВОГРАД. — Тут перед будинком Обласної Ради 11-го квітня провели акцію лікарі та інші працівники лікарських установ. Пікетувальники у лікарняних білих халатах тримали написи з вимогами виплатити зарплатню, яку вони не отримували від початку 1996 року. У лікарнях бракує ліків, приладів та антисептичних матеріялів.

ЛЬВІВ'ЯНИ ЗАПОЧАТКУВАЛИ АКЦІЮ „САДИ ЧОРНОБИЛЯ"

ЛЬВІВ. — Лісники державного об'єднання „Львівліс" запропонували увінчати пам'ять жертв трагедії в Чорнобилі озелененням міст і селищ, посадити гаї і сади на пустирищах і в парках, щоб зашуміли сади і допомогли загоїти страшні рани Землі.

ПРО ДОБУВАННЯ ЗОЛОТА

КИЇВ. — Віцепрем'єр-міністер Анатолій Кінах розповів, що в трьох регіонах України можна пля-нувати видобуток золотовмісної руди: Закарпатті, Донецько-Азовському районі та Мужіївському ро-довищі, де промисел розпочнеться у 1997 році. Ще через рік плянується розпочати видобуток золота з інших трьох родовищ. Розрахунки показують, що виробництво має бути рентабельним.

ФЛЮОРИТ ЗНАЙДЕНО НА ВІННИЧИНІ

ВІННИЦЯ. — Геологи знайшли біля села Бахтин кілька родовищ флюориту — мінералу, який використовується для виготовлення ювелірних виробів, лінз для оптичних приладів нічного бачення, мікроскопів, фотоапаратів, льорнетів. Основна цінність мінералу визначається вмістом фтору, завдяки якому концентрати з нього використовуються у 30-ох промислових галузях. Раніше 80 відсотків їх Україна купувала за кордоном.

ВИМАГАЮТЬ ПОВЕРНЕННЯ ГРОШЕЙ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут створилося Товариство захисту прав ошуканих вкладників забезпеченевої компанії „Ангел". Товариство вимагає від Верховної Ради криму вжиття заходів для повернення громадянам грошей вкладених ними у довірчі товариства. До міських і районних судів надійшли і далі продовжують надходити тисячі скарг на трасти, які привласнили чужі гроші.

ЩЕ ОДИН ДОВГОЖИТЕЛЬ

ЗАКАРПАТТЯ. — Мешканець Закарпаття Іван Парканій відзначив 100-літній ювилей. Тепер він живе у Празі разом з доньками. Привітальні телеграми йому надіслали президент Чехії Вацлав Гавел, Папа Іван Павло II та інші відомі діячі. У 20–50-их роках І. Парканій був активним політичним діячем і губернатором Підкарпатської Руси. Пізніше працював у найближчому оточенні чотирьох чехо-словацьких президентів, допоміг відкрити в Празі української церкви. І тепер з нагоди 100-ліття йому висловлюють свою пошану видатні земляки.

ДІЯМАНТОВА ЗІРКА

ЛЬВІВ. — Колектив акціонерного товариства „Львівський мехсклозавод" нагороджено діямантовою зіркою за якість декоративного скла, а також скла для меблів, автомобілів тощо. Підприємство експортує свою продукцію до Англії, Німеччини, Норвегії, Мадярщини і Швеції. Методику виробництва запозичено в Піттсбургу і завод постійно збільшує число і якість виробів.

ЗАСЛУЖИВ ПОМЕШКАННЯ

ЛУГАНСЬКЕ. — Рішенням Марківського Райвиконкому Луганського 62-річному Іванові Маликові дали помешкання. Він був багаторічним донором і за 50 років здав майже 100 літрів крови. І. Маликова нагороджено медалею Пирогова.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ПРЕЗИДЕНТ Билл Клінтон призначив на місце Рона Бравна, недавно загиблого в летунській катастрофі у Боснії секретаря Департаменту торгівлі, 56-річного Мікі Кентора, дотеперішнього торговельного представника ЗСА. Його дотеперішня заступниця 45-річна Шарлін Баршефскі стала виконуючою обов'язків торговельного представника на місце М. Кентора. Крім того на директора Бюра бюджету та керівництва призначено 47-річного Френкліна Рейнса, дотеперішнього заступника голови Крайової федеральної мортгеджової спілки, бо директор Бюра бюджету та керівництва 65-річна Аліс Рівлін перейшла до Федеральної ради валютних резерв.

У СЕРЕДУ, 17-ГО КВІТНЯ, у Лос Анджелесі лава присяжних після 16-годинних дискусій впродовж трьох днів передала судді своє рішення щодо покарання братів Еріка і Лайла Менендез за вбивство їхніх батьків Гозе та Кітті Менендез. Лава присяжних запропонувала для обидвох братів довічне ув'язнення без права бути колинебуть звільненими, а не як дехто сподівався, що буде запропоновано кару смерти. Деякі члени лави присяжних опісля твердили, що хоча вчинок братів був жорстоким і заслуговував на смертну кару, одначе було взято до уваги суворе виховання хлопців батьками, що на думку членів лави присяжних довело братів до такого вчинку.

У СВІТІ

У МАНІЛІ, столиці Філіппін, відбулася міжнародна конференція, присвячена проблемі організованої злочинности. У своєму виступі заступник директора американського ФБІ Алан Рінголд визнав, що для правоохоронних органів З'єднаних Стейтів Америки найбільшу небезпеку тепер становлять російські злочинці, які у недавньому минулому, швидше за все, були агентами КҐБ, а також спеціялісти з галузі „комп'ютерного злодійства". А. Рінголд повідомив, що в ЗСА активно діє 25 російськомовних банд, які об'єднують щонайменше 2,000 професійних злочинців. Від часу повалення Берлінського муру в 1989 році у ЗСА в'їхало 200,000 імігрантів з колишнього СССР. Серед них виявилося багато злочинців.

МОСКОВСЬКИЙ соціологічний центр РОМІР провів спеціяльне опитування серед росіян, щоб виявити, як вони ставляться до інших народів. Опитування показало, що росіяни стали толерантнішими щодо жидів, зате з більшою ворожістю наставлені до чеченців: 71 відсоток опитаних росіян сказали, що „ненавидять чеченців", тим часом до жидів вороже ставляться лише чотири відсотки. Після чеченців йдуть азербайджанці. Їх не люблять 31 відсоток опитаних росіян, вірменів не люблять 25 відсотків, циганів — 24 відсотки. Все ж 17 відсотків опитаних не хотіли б мати жидів своїми сусідами, а 14 відсотків вважають, що жиди „непропорційно сильно впливають на російське суспільство".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Нове у відносинах між Україною і НАТО

Кілька днів тому Україну відвідав генеральний секретар НАТО Гавіє Соляна, еспанський соціяліст, який ще недавно боровся за вихід Еспанії з НАТО, а три місяці тому змінив Віллі Кляєса на пості керівника НАТО. Г. Соляну вважають гнучким дипломатом і майстром компромісу, але на посаді генерального секретаря НАТО йому випало нелегке завдання — створити колективну безпеку в Европі та налагодити партнерство з країнами, які ще так недавно вважалися потенційними ворогами, а тепер хочуть приєднатися до НАТО.

Для забезпечення миру в евроазійському регіоні з боку НАТО робилися спроби налагодити тісніші зв'язки з Росією, однак у Москві Г. Соляна не знайшов розуміння.

Країни колишнього Варшавського договору, з огляду на непередбачуваність Росії, вирішили приєднатися до НАТО. Розташування України поставило її в особливі умови: із Заходу українські кордони підпирає бльок НАТО, а зі Сходу ще міцніше тисне Ташкентський договір про колективну безпеку в межах СНД. Европа прагне будувати свою безпеку з участю України і, можливо, Росії. Проте Росія воліє мати свою власну структуру безпеки з країнами Сходу, які традиційно вважаються противниками як ЗСА, так і НАТО. При цьому Росія теж не мислить побудови своєї безпеки без участи України.

Україна є позабльоковою державою, але їй зовсім не хочеться бути буферною зоною між Росією і НАТО. Коли Україна була колонією Росії, офіційна настанова вимагала ставитись до НАТО як до ворога. Та після здобуття незалежности Україна приєдналася до програми НАТО „Партнерство для миру" і її населення почало звикати до думки, що НАТО не є агресором, який прагне завоювати світ. Зі свого боку НАТО також робить усе можливе, щоб підтвердити це. Прибувши в Україну, Г. Соляна насамперед попросив пробачення за те, що не володіє українською мовою і змушений виступати англійською. Журналісти відзначили, що таких „реверансів" серед гостей України ще ніхто не робив. Під час багатьох зустрічей у Києві Соляна неодноразово наголошував, що для НАТО „є дуже важливою суверенна і демократична Україна".

На летовищі в Борисполі Г. Соляну зустрів його давній приятель Геннадій Удовенко, а преговори з Президентом України Леонідом Кучмою та іншими керівниками були теплі й насичені. Сторони зазначала, що Україна залишається невтральною позабльоковою державою і співпраця з НАТО не виходить за рамки програми „Партнерство для миру" та все ж відчувалося, що Україна і НАТО досягли повного взаєморозуміння.

Під час зустрічі з журналістами представники обидвох сторін заявляли, що питання про приєднання України до НАТО не обговорювалося, однак було помітно, що у відносинах України і НАТО дещо змінилося. Раніше керівники різних рівнів твердо заявляли, що Україна позабльокова держава і продовжують це говорити, але тепер у їхніх висловлюваннях з'явилися нові інтонації. Наприклад, Президент Кучма, кажучи про позабльоковий статус, зазначив, що „майбутнє України не обов'язково має бути позабльоковим". Міністер оборони Валерій Шмаров також почав схилятися до думки, що „позиція України може змінитися залежно від політичної атмосфери".

Про зміни у відносинах України і НАТО свідчить і сам факт приїзду до Києва генерального секретаря НАТО. Це свідчить про підвищення авторитету України в світі. Крім того, відвідини країн, які подали заяви на вступ до НАТО, Г. Соляна розпочав з України, хоча вона такої заяви не подавала.

Схоже, що керівник НАТО приїхав в Україну не лише пропаґувати свою організацію, але й підтримати прогресивні сили України у час, коли над нею знову нависла імперська загроза.

На запитання журналістів, як відреагує НАТО на можливе бажання України приєднатися до Північноатлантичного альянсу, Г. Соляна відповів, що НАТО – відкрита організація, але керівники України ще не обговорювали цього питання.

І справді не обговорювали, але про можливу зміну статусу вже висловлювалися неоднаразово. НАТО також дає зрозуміти, що дорога для вступу України відкрита.

Візита генерального секретаря НАТО в Україну була короткою, але вона сказала багато що. Наприклад, те, що коли виникне якась загроза, то НАТО виявляє готовність підставити дружнє плече.

Дора Рак

26-ГО КВІТНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ЧОРНОБИЛЯ

II

Міжнародний світ не є байдужий до проблем Чорнобиля. Допомогу подали окремі аґенції ООН, філантропійні установи та НДЖО, а також значна кількість українських. Кошти урядів трьох країн ідуть в більйони, незважаючи на те, чи реактори в Чорнобилі будуть замкнені — наслідки радіяції триватимуть ще десятки років і все нові жертви платитимуть здоров'ям і життям. Щоб розглянути наслідки вибуху в Чорнобилі для здоров'я і довкілля після десяти років — міжнародні аґенції ООН разом з Европейською Комісією заплянували спеціяльну конференцію в квітні 1996 року в Ню Йорку.

Докладний перегляд міжнародної допомоги, а також загальний огляд післячорнобильської ситуації у трьох потерпілих країнах — Україні, Білорусі і Російській Федерації — дає звіт генерального секретаря ООН (з вересня 1995 р.), приготований на доручення Генеральної асамблеї. Звіт опертий на дослідах окремих аґенцій ООН і їх експертів та урядових інформаціях трьох держав, так що можна його оцінювати як об'єктивний.

Слово Чорнобиль стало синонімом у всьому світі нашого страху перед технологічною катастрофою, але для країн, де найбільше поширилась одноразова кількість радіоактивного матеріялу, „Чорнобиль — це дійсне гуманітарне нещастя у великих розмірах", так починається звіт. Звіт великий (20 сторінок), у шістьох розділах представляє як співпрацює міжнародна спільнота, а Організація Об'єднаних Націй координує заходи, щоб зменшити наслідки катастрофи і проводити досліди.

У розділі під назвою „Гуманітарна трагедія" подані наслідки впливу вибуху на населення. Кількість переселенців — осіб, що мусіли покинути свої доми в наслідок радіяції, доходить до 400 тисяч: 150 тисяч в Україні, 150 тисяч в Білорусі, 75 тисяч в Російській Федерації. Ті, що вийшли із найбільш занечищеної 30-кілометрової зони, вже ніколи не повернуться туди, тому що цезій-137 є активний коло 30 років. Міжнародна Аґенція Атомової Енергії, Світова Організація Здоров'я, Освітньо-Науково-Культурна Організація (ЮНЕСКО), Міжнародний Фонд Дитини (ЮНІСЕФ) й інші проводять дослідження з дозою холодного наукового скептицизму, що в деякій мірі відбилося на зменшеній допомозі держав. Як добре завважив звітодавець: „Ця ситуація показує, як небезпечно підпорядковувати очевидне і невідкладне моральне зобов'язання науковим і статистичним даним".

Розміри людської трагедії на землях трьох країн є незміримі. Офіційно оцінюють, що майже дев'ять мільйонів населення в якийсь спосіб потерпіли від чорнобильської катастрофи. Міністерство для справ Чорнобиля в Україні оцінює, що потерпіло понад 3.5 мільйона людей, включаючи 800 тисяч дітей. Три—п'ять мільйонів живе в занечищених околицях, а три мільйони з них потребують безплатного лікування, помочі в харчах і вчасного відходу на пенсію.

Радіоекологічні наслідки Чорнобиля дійшли до Чорного моря, бо радіонукліди з нуклеарного палива, залишеного в саркофагу, просякли у водний рівень, а далі Дніпром дісталися у море. Ведуться окремі студії радіоактивности та міжнародні програми для охорони моря при співучасті прибережних держав.

Найбільше потерпіла група працівників, безпосередньо виставлена на радіяцію. Так звані „ліквідатори" гасили вогонь і виконували перші очищуючі роботи. Це переважно вояки Совєтської армії (включно з цивільним персоналом), які, працюючи у зоні найбільшої радіяції, були наражені на небезпечний радіонуклід — йод-131, що був в атмосфері і спричинив ряд недуг.

Відвертим залишилося питання, скільки людей загинуло на місці, а скільки їх незабаром померло, бо вояки-рятівники роз'їхались і ніхто не вів реєстру жертв (а може й затаїв?). Світова Організація Здоров'я слідкує за медичним станом ліквідаторів у трьох країнах, а зібрані інформації вказують на зростаючу смертність в цій групі. Над тими проблемами працює Міжнародна програма впливу на здоров'я чорнобильського вибуху (ІРНЕСА), яка проводить реєстрацію і надає медичну опіку ліквідаторам, хоч фонди цієї програми незначні. За оцінкою цієї організації, коло 800 тисяч ліквідаторів, з них в Україні 200 тисяч, в Білорусі 130 тисяч, а в Російській Федерації 350 тисяч, решта або еміґрували до інших країн, або не зареєструвалися.

Міжнародні дослідження вказують на збільшену смертність населення, головно у забруднених частинах трьох країн. Статистика Міністерства охорони здоров'я України передала до ООН, що рівень смертности на 30 відс. вищий серед населення, яке живе у занечищених околицях. Спостерігається також зріст недуг у північній Україні і збільшення кількости інвалідів серед ліквідаторів: 263 на 1,000, у порівнянні до загального відношення — 47 на 1,000.

Друга найбільш загрожена група — це діти, народжені між 1981 і 1987 роками. В Україні, згідно з цими інформаціями, два мільйони дітей із загальної кількости 12 мільйонів живе у занечищених зонах, а 900 тисяч з них — в небезпечній зоні.

Наслідки економічного і соціяльного характеру для потерпілих країн є неймовірні, а кошти сягають більйонів. Крім заспокоєння найпекучіших потреб безпосередніх жертв, треба також спрямувати увагу на вплив катастрофи на довкілля і економіку краю. Величезні простори землі і лісів стали непридатними для використання. Уряд України оцінює, що сім відсотків угідь із 600,000 кв. км стали непридатними, а майже 40 відсотків лісів занечищені.

В системі ООН діє Чотиристоронній Комітет для Координації Чорнобиля, як головний механізм для міжнародної співпраці. В його склад входять міністри із трьох країн, відповідальні за справи Чорнобиля і заступник генерального секретаря для гуманітарних справ в ООН, а в поширених нарадах беруть участь представники аґенцій ООН і Европейського Союзу. Ще є бюра ООН в Києві, Мінську і Москві, відповідальні за координацію акцій відносно Чорнобиля з участю місцевих і крайових інституцій. ЮНЕСКО має також бюро в Києві, щоб координувати і проводити свої чорнобильські проєкти. Европейський Союз і чотири бюра Комісії Европейських Громад є також активні у справах нуклеарної безпеки, промислу і довкілля, цивільної охорони, наукових дослідів та гуманітарних акцій.

Можливо, у зв'язку з десятою річницею чорнобильської трагедії збільшиться увага до наслідків катастрофи і при помочі Фонду для Чорнобиля в ООН та старань аґенцій ООН, НДЖО, европейських громад, програми будуть поширені на збереження здоров'я і лікування недуг, спричинених радіяцією, зменшення занечищення води, землі і довкілля радіонуклідами.

Відзначування десятиріччя Чорнобиля привернуло увагу цілого світу, бо трагедії зазнали не лише три країни — Україна, Білорусь і Російська Федерація, але з хмарами, вітром і дощем радіяція розійшлась далеко поза їх кордони. Назва „Чорнобиль" стала символом надужиття модерної технології і рівночасно перестороґою на майбутнє. Як влучно сказав в ООН білоруський міністер, „Протягом десяти років світова громадськість поступово вчиться і ще довго буде вивчати гірку науку однієї з найбільш трагічних подій XX століття". Наслідки Чорнобиля триватимуть і зростатимуть у наступному десятилітті, тож треба термінової допомоги міжнародної спільноти і дальших фондів.

Европа особливо зацікавлена радіологічними проблемами Чорнобиля. 18—19-го березня ц. р. в Мінську відбулася міжнародна конференція з участю представників і науковців Білорусі, України, Російської Федерації і 30 держав, а також деяких аґенцій ООН. Український Уряд репрезентував віцепрем'єр Василь Дурдинець, голова державного комітету для справ безпеки і надзвичайних ситуацій. Заплянowано ще дві такі конференції на квітень — в Києві і Відні, Австрія, де є осідок Міжнародної Аґенції Атомової Енерґії.

У квартирі ООН в Ню Йорку в сам день трагедії, 26-го квітня, плянується меморіяльна сесія Генеральної асамблеї, а міжнародна конференція 25—26 квітня відзначить десяту річницю Чорнобиля окремою сесією. Конференцію організує Світова Передача Інформацій, недержавна організація на консультативному статусі в ООН, в будинку Секретаріяту в Ню Йорку. Співспонзором цієї, вже п'ятої, конференції є уряд Ливану, а його міністер охорони здоров'я буде головним промовцем. Головна тема конференції — „Токсичні відходи і їх вплив на здоров'я", під ширшим аспектом нуклеарної небезпеки і наслідків радіяції, а специфічні доповіді представлять проблеми Чорнобиля протягом десяти років. Участь в панелі першого дня на ранній сесії (25-го квітня) візьме Анатолій Зленко, амбасадор України до ООН, а другого дня почесним гостем-промовцем буде д-р Юрій Щербак, амбасадор України до ЗСА. Тема його доповіді: „Медичні і політичні імплікації Чорнобиля". Конференцію очолюють: д-р Христина Дурбак, голова, і д-р Бернард Д. Ґолдман та Фарук Мавляві, співголови.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про нашу побожність

Ми завжди хвалимося, що українці — побожний народ і що ця побожність сягає вглиб віків і втримує нас чесними, праведними та далекими від злочинів і ненависти, а передовсім від цілого ряду гріхів, які в інших народів вже давно і непорушно стоять на порядку денному.

Розуміється, коли говоримо про нашу побожність, то в першу чергу маємо на увазі українське село. Це праведне життя за Божими законами воно впродовж століть свято берегло і було сильним стрижнем усіх чеснот українського селянина. Звідти народ черпав повними пригорщами тільки там збережені у недоторкальному первовзорі зразки віри. І якось не загинула ця побожність навіть за роки совєтської окупації та переслідування церкви, а з нею усіх тих, що залишилися вірними їй. Бо таки батьки вчили дітей молитви, відправлялися потайки у приватних домах Богослуження і тайні хрестини чи вінчання, а існуючі церкви, байдуже що підкорилися підступній зміні віросповідання, ніколи не були пустими, а інколи не можна було до них увійти, бо були переповнені, особливо в дні Великодня чи Різдва.

Ми тут, що могли вільно довгими роками бути практикуючими вірними і показувати свою побожність молитвою та участю у церковних відправах, зауважуємо в Україні, а тепер і в Америці, де вже стільки новоприїжджих, як горнуться всі вони до своїх церков і як виконують приписані церквою практики, щоб якомога більш відверто показувати свою щиру первісну побожність.

Але... коли спостерігаємо нашу громаду при різних церковних нагодах, то не раз ставимо собі питання, чи ця побожність у нас є завжди глибока, чи може вона часом поверхова?

От візьмімо найбільш яскравий приклад — вислухання недільної Служби Божої. Підіть до першої-ліпшої української церкви і придивіться, скільки людей приходить „під церкву", а скільки іде до середини, щоб справді вислухати Богослужбу і помолитися. Розуміється, стояння біля церкви дає можливість зустріти знайомих, побалакати, полагодити різні справи, а передусім це найкраща нагода, часом єдина, для товариської розмови.

До кінця відправи на вулиці, довкруги церкви, збирається вже великий гурт людей, що приходить, як то кажуть, „на амінь". Вони живо та голосно розмовляють і навіть не думають про те, що стоять біля Божого храму. Здається, що цю звичку вже неможливо у нас змінити. А все ж на Великдень, коли церкви переповнені та брами їх широко відкриті, голосні розмови перекликуються з відправою, а якщо не маєте щастя доступитися до середини храму, то невідомо, чи маєте слухати священика, чи цікавих голосних розмов на сходах і біля церкви. Поміж наукою священика і молитвою мусите чути про те, що зробила пані „X" або пан „...ський", де можна купити дешеву сукенку, чи як дістати продовження права перебування в ЗСА.

Таку нагоду мала я тепер у Великодню неділю, коли дві „пані добродійки" вели безперервну живу і дуже голосну розмову на сходах церкви і довелося, чи я хотіла того чи ні, вислуховувати всі останні „новини" з нашої громади, „хто з ким і коли". Коли я розповідала про цей інцидент, хтось ствердив, що це, напевно, були новоприбулі, немов би ми, „старі американці", досі ніколи так не грішили. Але справа не в тому, хто це був, факт залишається фактом, що мусимо бути дуже обережні з нашими запевненнями, що ми дуже побожний народ. Якось у практиці воно так не виглядає тепер. Розуміється, голосні розмови під церквою — це не надто великий гріх, однак видається, що принаймні на Великдень слід було б шанувати заповіді Божі і батьків.

Цікаво, що я ще ніколи не зауважила такої великої групи людей під американською церквою в часі Богослужби, як є під нашими.

Раніше ми співали зі запалом „навіть молитись ворог не дасть", а хто тепер не дає нам молитись і концентруватися на тому, як ми звертаємося до Бога? Мусимо здецидуватися, що притягає нас гуртом до церков: щире слово молитви, чи голосне марнослів'я на церковному майдані?

О-КА

В'ячеслав Брюховецький,
президент НаУКМА

НаУКМА ЗАПРОШУЄ...

Чотири роки тому багато українців, які проживають в Канаді та ЗСА, були на відкритті відродженої Києво-Могилянської Академії. Час злетів швидкоплинно. І от 30-го червня цього року відбудеться перший великий випуск студентів Національного Університету „Києво-Могилянська Академія". Хто буде в цей день у нашій столиці, я всіх запрошую на ці урочистості. Це наше спільне свято — Києво-Могилянська Академія відроджена великою мірою завдяки і вашій професійній підтримці та щедрій фінансовій і матеріяльній допомозі.

Опитування, проведене серед наших студентів, показало, що 11.1 відс. з них мріють стати Президентом України. Але це майбутнє. Сьогодні наші перші 150 випускників розпочнуть свою професійну кар'єру, свої життєві сходження. Нас дуже радує те, що практично всі вони вже притягли увагу працедавців. А дехто з них уже започаткував свою власну справу. Нещодавно представник Міністерства Закордонних Справ України повідомив, що понад 100 із наших випускників зацікавило нашу національну дипломатичну службу. Це було виявлено під час проведеного „ярмарку кар'єр", що підтвердив популярність наших студентів і бажаність їх як працівників у дуже престижевих установах. Думаю, що попит на них зростатиме і надалі, адже наступного академічного року ми відкриваємо правничий факультет, а також маґістерські та докторські студії на вже існуючих факультетах.

Серед багатьох незвичних в українській вищій школі принципів, що застосовуються в НаУКМА, є й такий: від минулого року всі наші студенти мають змогу працювати в НаУКМА (10 годин на тиждень протягом трьох місяців). Той, хто відпрацює, повністю звільняється від платні за навчання (а вона виносить 200 дол. на рік). Така система себе повністю виправдала — студенти стають активними учасниками відродження Києво-Могилянської Академії, а не просто споживачами готового. Це підвищує і їхнє зацікавлення, і відповідальність.

Проте у зв'язку з фінансовою ситуацією, що склалася в Україні, ми змушені піднести платню за навчання від 200 до 2000 дол. на рік. Хоча розуміємо, що багато студентів не зможе заплатити такі гроші. Тому намагаємося започаткувати ґренти для студентів з тим, щоб кожен з них міг дістати звільнення від платні за навчання — або відпрацювавши в університеті, або виконавши якісь визначені наукові дослідження, або взявши участь у потрібних для України акціях тощо. Кошти ж від таких ґрентів, які переходили б через Благодійну Фундацію в ЗСА The Mohyla Academic Society, Inc., tel. (609) 883-2488, а в Канаді через Товариство Приятелів НаУКМА, tel. (204) 488-8693), дадуть змогу продовжити відродження Києво-Могилянської Академії, створити студентам необхідні умови для ефективного навчання.

Я хочу подякувати всім читачам „Свободи", що відгукнулися на мою статтю „Жива сила", вміщену в часописі з 25-го січня, за їхні поради і пропозиції. Особлива вдячність Федорові Гайовому із Фльориди, котрий запропонував, щоб кожен донор, що внесе на устаткування студентського гуртожитку 3,500 дол., не тільки був увічнений табличкою біля бльоку, що буде обладнано за його внесок, але й мав право протягом десяти років у літній час (скажімо, від 15-го липня до 20-го серпня, коли в університеті немає студентів) проживати в нашому гуртожитку. При чому ціна за проживання буде лише такою, щоб дозволяла втримувати помешкання та обслуговування тих, хто там живе. У додаток до того, що ми вже оголосили про відзначення донорів на устаткування нашого студентського гуртожитку, я запевняю, що протягом десяти років ми надаватимемо право проживання так, як то підказав нам Ф. Гайовий.

До речі, відповідаю на питання, що таке бльок у нашому гуртожитку. Це чотири житлові кімнати (для одного, двох або трьох студентів), які мають спільний коридор, кухню з електричною плитою, душ, туалету — тобто все, що необхідне для нормального проживання.

Дякуємо також багатьом, хто радить нам проводити екскурсії, зробити відеофільми про академію, виготовити різні сувеніри тощо. Ми над цим працюємо. І ви побачите це вже цього літа.

Ми вас запрошуємо на свято випуску студентів, котрі першими прийшли до відродженої Києво-Могилянської Академії в 1992 році.

Ще про актора Є. Курила

„Напишіть лише, що я зійшов зі сцени свого життя“, — таку скромну записку знайшов я у лікарні, — пише Володимир Курило в статті „У пам'ять Батька“ („Свобода“ з 11-го січня 1996). Актор Євген Курило. Зійшов з життя, але не зійшов з пам'яті. Пам'ять повертається у півстоліття назад.

Місто Авґзбурґ в Німеччині. Великий військовий мешканевий комплект „Сомме Касарне“, де після війни поселилося багато тисяч українців, що не бажали поверта-тись до СССР на поги-бель. В тому ж таборі знаходився і Ансамбль Українських Акторів під мистецьким проводом Во-лодимира Блавацького. Я, будучи актором того ан-самблю, мешкав разом з Є. Курилом в пивниці одного будинку, в якій містилась канцелярія ОМУС (Об'єднання Мистців Української Сцени). Секретарем ОМУС-у був Є. Курило. Ми розділили пивницю коцами на спальні кутки для кожного окремо, а в центрі була канцелярія.

Перед тим я керував таборовим театром в Інгольштадті, але Блавацький запросив мене у своє професійне середовище. Робота була надзвичайно цікава. Цей відомий львівський театр задовольняв мої творчі потреби. Живучи разом з Є. Курилом, ми багато дискутували про різні театральні стилі, від побутового, через радянський, до европейського Макса Райнгардта. Ці дискусії жваво підтримував Володимир Шашаровський, що часто забігав до ОМУС-у.

Сцена з „Ворога“ Ю. Косача. Зліва:Ростислав Василенко (Леонід), Володимир Шашаровський (Коржик), Євген Курило (Орест Туга).

Грав я разом з Є. Курилом в п'єсі Ю. Косача „Ворог“. Обсада була така: Орест Туга, письменник —Є. Курило, Георґ Асмут, ґестапівець — Володимир Блавацький, Лєна, дружина Ореста — Віра Левицька, Леонід, брат Лєни — Ростислав Василенко, Ольга, приятелька Лєни — Єлисавета Шашаровська, Коржик, журналіст — Володимир Шашаровський. Режисура — В. Блавацького, сценічне оформлення — М. Радиша. Прем'єра відбулась 31-го листопада 1946 року. В цій п'єсі було багато інтелектуалізму і „клок-енд-деґер“ ситуацій. В дружину письменника Туги закохується ґестапівець, інтелектуал, але кат, розмови з Орестом на високі теми, керівник оунівської бойвки потрапляє в його лапи, але тікає до сестри, де його і застає Асмут. Лєна вбиває Асмута. Є. Курило грав Ореста чудово і п'єса мала велику популярність.

Потім я ще з Ґенком, як ми звали Є. Курила, грав у „Парковій 13“ Іверса (я — Слугу, Геник — Моляндера), далі були ролі Потапа („Домаха“ — Л. Коваленко), Поет („Ордер“ — Ю. Косача), також був асистентом Блавацького в постановці „Народного Малахія“ М. Куліша. Пізніше ми з Шашаровським організували „Камерну Сценку“, де я грав Вертера в „Потойбіч“ Косача, та Мішеля в „Поїзд до Венеції“ Вернея. А потім виїхав до Австралії.

Лишилась назавжди пам'ять про цього таланового актора з винятковими даними — високий зріст, красиве лице, приємний голос. Так, він зійшов зі сцени свого життя, але не з пам'яті сучасників.

Мгр Ростислав Василенко

Допомога шпиталям в Україні

Українські ветерани з групою добровольців вантажать один із транспортів в Україну.

Наша преса вже повідомляла про корисну харитативну працю, яку виконує останнім часом організація Українсько-Американські Ветерани на терені Ню Джерзі і Ню Йорку без обтяження громади фінансово. Ведуть вони цю працю вже два роки починаючи від 1994 року. Це потрібне діло започаткували УАВ під назвою „Adopt a Hospital Program in Ukraine“. (Допомога шпиталям в Україні). Маємо тут на думці, висилання великими транспортами шпитальне устаткування, апаратуру, медицину і ін.

За час від червня 1994 р. до березня 1996 р. УАВ старанням програми „Adopt a Hospital Program“ вислано 32 вантажі, (один вантаж поємністю 4,000 кубічних футів). Дотепер вислано такі речі: одне повне випосадження операційної кімнати, один MRI, 50 апаратів для переливу крови, 30 дентистичних крісел майже з повним обладнанням, 10 рентґенів, 50 респіраторів, 15,000 пар окулярів до читання, 400 шпитальних ліжок, 600 шпитальних матераців, 200 інвалідних візків, 700 простирал, 5,000 лікарських халатів, 1,000 фартухів для шпитального персоналу, 1,000 фартухів для пацієнтів, 300 ліжкових покривал, 500 рентґенівських фартухів, 500 дитячих ляльок, 90 пачок дитячого одягу. Крім того різних медичних інструментів, ліків тощо. Вартість пересланого для шпиталів в Україні через програму „Adopt a Hospital Program“ обраховується приблизно на суму 7 міл. дол. і вагою 650,000 фунтів.

Тут варко подати склад Управи УАВ: д-р Юліян Бемко; Станиця 6, Ірвінґтон, Н. Дж., Борис Ґулай; Станиця 25, Трентон, Н. Дж., Юліян Гельбіґ; Станиця 6, Ірвінґтон, Майк Федірко; Станиця 6, Ірвінґтон, Стів Якус; Станиця 6, Ірвінґтон, Гаролд Бохонко; Станиця 27, Бруклин, Н. Й., Віктор Романишин; Станиця 6, Ірвінґтон, Володимир Боднар; Станиця 6, Ірвінґтон; Консультативна група УАВ: д-р Євген Голюка, д-р Марко Олесницький, д-р Богдан Худьо.

Збірним пунктом для збирання подарованих речей шпиталями чи приватними особами забезпечила нас місцем добровільно і безплатно фірма Meest Amerika, 817 Pennsylvania Ave., Linden, N. J. 07035.

На початку головним місцем призначення в Україні було місто Запоріжжя, а з часом ми поширили свою діяльність на інші міста: Запоріжжя — 16 ванажів, Дніпропетровське — один, Красногорівка — один, Тернопіль — три, Чортків — п'ять, Львів — три, Броди — три.

Вкінці нашого звіту ми хочемо додати, що водний транспорт ванажів і їх перевіз від порту до місця призначення є можливий завдяки американському федеральному Урядові, який покриває усі ті кошти (кошт за один вантаж виносить приблизно 10,000 дол.).

Є ще менші кошти. До них належить привіз подарованих шпитальних обладнань до збірного пункту, де ті речі заладовуються до контейнера. Для тої цілі потрібно винайняти вантажні авта, що відбувається за фонди УАВетеранів. (Для заладовання одного контейнера приблизно 400 дол.).

Щоб можна було нам дальше провадити таку корисну працю, потрібно нових фондів, бо фонд УАВ уже вичерпався. Якщо є люди і фінансові організації доброї волі допомогти нам, просимо слати датки на адресу: Viktor Romanyshyn, 73 Grandview Ave., Caldwell, N. J. 07006.

УАВетерани знайшли велике джерело для підтримки шпиталів в Україні. Вони стали ентузіястами і активістами з-посеред української діяспори. УАВетерани приєднали для харитативної праці американських державні і приватні чинники. В той спосіб нав'язуються тісні контакти між Україною і ЗСА. Наша щира подяка особам, які нам помагали заладовувати вантажі в Україну з Ню Йорку чи з Ню Джерзі.

Ю. Г.

Комуністи...

(Закінчення зі стор. 1)

ється влада рад. Лідер комуністів назвав людину найвищою соціяльною цінністю і зазначив, що „про такі положення, як соціяльний вибір держави, мова, форма правління, назва і символіка повинен сказати народ на референдумі“.

„У Верховній Раді Кучма створив всі умови для прийняття законів, що вигідні для виконавчої влади“, — сказав інший депутат-комуніст Євген Мармазов. На його думку, це є порушенням конституційного договору і перший порушник — сам Президент.

За словами Є. Мармазова, в парляменті з'явився другий, тіньовий пропрезидентський парлямент, у якого два завдання: як прийняти президентський проєкт конституції і як усунути з посту голову Верховної Ради Олександра Мороза.

Депутата-соціяліста Михайла Степанова обурило те, що 50-та стаття проєкту закріплює право громадянина звертатися за захистом своїх прав в ООН і Раду Европи.

„Хотів би я подивитися, як баба Горпина захищатиме свої інтереси у Раді Европи і чи вистачить у неї фондів“, — сказав він.

Він також зазначив, що проєкт конституції ґарантує ті права, які „вигідні підприємцям і капіталістам“, наприклад, право на приватну власність і підприємницьку діяльність. А права на працю, на охорону здоров'я, на освіту не ґарантовано, сказав він, держава лише зобов'язана створювати умови для здійснення цих прав.

Однак представник депутатської групи „Центр“ Володимир Буткевич сказав, що в президентському проєкті конституції є всі ознаки демократії, а саме — підкорення меншости більшості, рівноправність громадян перед законом і особливо детально визначені політичні і соціяльні права і свободи громадян, закріплені законом. Цьому присвячено одну третю проєкту конституції.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ в середу, 17-го квітня, схвалила законопроєкт, який вимагатиме від програм лікарських забезпечень оплачувати принайменше 48-годинне перебування породілі з немовлям у лікарні. Це рішення має підтримку багатьох лікарів, але проти цього рішення виступає велика кількість медичних забезпечевних фірм котрі беруть це як прецедент для Уряду диктувати їм скільки і за що платити.

ЗУСТРІЧ президента Чечні Джохара Дудаєва з президентом Татарстану Мінтеміром Шаймієвим, який взяв на себе функції посередника у справі врегулювання чеченської кризи, відбудеться не 20—25-го квітня, як раніше було пляновано, а значно пізніше. Про це повідомив в розмові з журналістами дорадник татарського президента Рафаїл Хакімов після розмови з чеченським представником Ваганом Тутаковим. Р. Хакімов підкреслив, що чеченська сторона виявила зацікавлення посередницькою ініціятивою М. Шаймієва, однак теперішня ситуація в Чечні не сприяє зустрічі, оскільки Москва, всупереч власній обіцянці почати виведення російських окупаційних військ, продовжує війну проти чеченського народу. Тим часом президент Росії Борис Єльцин, виступаючи у місті Красноґраді на передвиборчому вічі, сказав, що ніколи не сяде за стіл переговорів з „бандитом Дудаєвим“.

Верховна...

(Закінчення зі стор. 1)

Сьогодні у Верховній Раді працює 30 членів Кабінету Міністрів, але окрім них не перейшли у Верховну Раду на постійну працю ще 40 депутатів, які працюють паралельно у комерційних та інших структурах. Але механізму відкликання таких депутатів покищо немає.

Отож Верховна Рада розпочала обговорення проєкту конституції України. Фракція соціялістів запропонувала постатейний розгляд проєкту і винесення на референдум 8–10 питань, в яких не буде досягнуто згоди в парляменті. Рішення ж про такий референдум також має приймати виключно Верховна Рада. Якщо ж проєкт виноситиметься на референдум у сьогоднішньому вигляді, то соціялісти виступатимуть категорично проти, запевнив лідер соціялістичної фракції Іван Чиж.

Українська громада в Джерзі Сіті, Н. Дж.
відзначатиме
10-ту РІЧНИЦЮ НУКЛЕАРНОЇ ТРАГЕДІЇ „ЧОРНОБИЛЯ“ в УКРАЇНІ
в неділю 28-го квітня 1996 року

Збірка коло УНСоюзу 30 Montgomery St.о год. 2-ій по пол.

Жалібний похід 2:30 до City Hall, де відбудеться Панахида за жертви „Чорнобиля“ і коротка програма з участю американських представників.

Після програми коло City Hall ідемо до Українського Народного Дому 90-96 Fleet St., де о год. 6-ій буде обід і прозірки з відвідин Чорнобиля на Україні, які висвітлить Ліда Черник референтка Суспільної Опіки Союзу Українок.

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ

Відбулися Загальні збори УСО „Тризуб“ у Філядельфії

Філядельфія (М. Б-й). — Тут в неділю, 24-го березня ц. р., на „Тризубівці“ в Горшамі, Па., відбулися 46-ті Звичайні загальні збори УСО „Тризуб“.

Збори відкрив уступаючий голова інж. Ігор Чижович. За його закликом присутні однохвилинною мовчанкою вшанували померлих членів в минулій каденції.

Президію зборів вибрано в такому складі: інж. Методій Борецький — предсідник, Ярослав Колодій, заступник, і Володимир Сімків, секретар, а до Почесної президії було запрошено о. д-ра Івана Біланича, капеляна УСО „Тризуб“, і інж. І. Чижовича. Номінаційну комісію обрано в складі: Адріян Гаврилів — голова, інж. Степан Романко — секретар, і Євген Бурка, інж. Роман Циган та Стефан Кундеревич — члени.

Ірена Бучковська відчитала протокол з останніх Загальних зборів, який був прийнятий без змін. За діяльність в минулій каденції звітували такі члени уступаючої Управи: Орест Лесюк — фінанси (загальні), Іван Німчук — фінанси (спортової ланки), Ірена Бучковська — стан членства, Ярослав Козак — господарка, інж. Орест Лесюк — спортова ланка і інж. І. Чижович — загальні підсумки, а після короткої, але річевої дискусії, звітував голова Контрольної комісії інж. Богдан Сірий. На внесок голови Контрольної комісії збори уділили абсолюторію з признанням уступаючій Управі через аклямацію.

Нову Управу вибрано в такому складі: І. Чижович — голова, Я. Козак — заступник голови, О. Лесюк — заступник голови для спорту, А. Гаврилів — касир, Б. Сімків — рекордовий секретар, Р. Циган — секретар, І. Бучковська — секретар членства, М. Борецький —пресовий референт, І. Скіра — управитель посілостей, М. Качанюк і Е. Бурка — направи машин, Е. Швак — музична система, Ю. Фаріон — адвокат-дорадник, О. Левицький — непередбачені направи, д-р І. Павлічка, С. Романко, Р. Качай і Б. Гарасевич — члени. Обрано теж різні комісії і ланкових.

Не можна не згадати працьовитого Осипа Марійчука, який своїми квітами, безкоштовно, кожного року прикрашує „Тризубівку“. Успішним бартендером був Орест Лучин, перед ним Михайло Джичко, а господарем „Тризубівки“ — Тарас Партика.

В минулій каденції зроблено деякі поліпшення: додано до головного будинку додаткову охолоджувальну систему і поширено головний павільйон для виставових цілей. Відбуто успішно Передолімпійське Спортове Джемборі, зорганізоване Реґіональним Українським Олімпійським Комітетом, який існує при УСО „Тризуб“. Відзначено четверту річницю незалежности України і переведено 18-ий річний гольфовий турнір. В пляні є збільшити число членів УСО „Тризуб“ (тепер є 400), поширити головний будинок і збудувати купелевий басейн.

Спортовий центр „Тризубівка“ є гордістю всіх українців Філядельфії, але вона потребує великої фінансової піддержки всієї української громади і про це пам'ятав керівник Банку „Певність“ Адріян Гаврилів, який від цього банку передав чек на 1,000 дол. на потреби УСО „Тризуб“.

Український спортовий центр „Тризубівка“ є унікальним спортовим центром, який вимагає багато зусиль і фінансів, щоб його втримати на теперішньому рівні і поліпшувати на майбутнє для потреб української громади і якщо українська громада не почне його більше підтримувати фінансово, тоді може постати можливість його втрати. Нам не можна до цього допустити.

Н. Н.

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

трагедію відповідними молитвами чи відправами; звернутись до всіх шкіл повіту із пропозицією відзначити трагедію Чорнобиля хвилиною мовчанки; звернутись до місцевих бібліотек, щоб підготовили відповідні виставки матеріялів про трагедію Чорнобиля; звернутись до екзекутивного директора повітового уряду і до мейорів міст повіту, щоб підготовили і оприлюднили відповідні проклямації; звернутись до повітового уряду із проханням посадити дерево в повітовому парку в пам'ять всіх жертв чорнобильської трагедії. Вислати до місцевої преси відповідні матеріяли із побажанням, щоб їх використали під час тижня Чорнобиля.

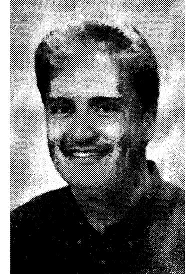
Передбачається збірка учасників біля церкви свв. Петра і Павла і після Молебня в намірені потерпілих від чорнобильської катастрофи, організований похід із хоругвами, прапорами і транспарантами до Українського Народного Дому. В залі УНДому буде відправлена Панахида за погиблих під час вибуху і тих, що померли від його наслідків. Після Панахиди відбудеться жалібна академія.

Д-р М. А. Кос — новий український дентист в Иллиной

Приємно є нам представити українській громаді нового лікаря-дентиста д-ра Михайла А. Коса, який відкрив недавно свою дентистичну практику в Перу, Ілл.

Він є сином відомого українського адвоката і президента каси „Самопоміч“ в Чикаго д-ра права Михайла і Дарія Кос.

В минулому з родини Кос вийшли вже два славні лікарі: д-р Михайло Кос (1863–1930) та д-р Осип Кос (1870–1937), які були першими членами НТШ та Українського Лікарського Товариства у Львові.

Д-р М. А. Кос

Д-р Михайло А. Кос народився у Форт Сілл, Оклагома, в 1968 році, коли його батько служив в американській армії в чині капітана. Закінчивши середню школу вчився він в Іллинойському університеті у Шампейн-Урбана, де в 1990 році одержав диплом бакалавра з біології. Потім студіював дентистику в Іллинойському університеті в Чикаго та в 1994 році одержав диплом доктора дентистики.

Свою дентистичну практику-резидентуру відбув він у Гайнс ветеранському шпиталі при Лойола університеті в Мейвуді, Ілл.

Складаємо наші щирі ґратуляції його батькам, що допровадили свого сина до наміченої мети, а молодому лікареві-дентистові бажаємо якнайкращих успіхів в його професійній та громадській праці праці.

Д-р М. Кос є членом 22-го Відділу УНС.

Д-р Павло Пундій

В Ливані...

(Закінчення зі стор. 1)

Бойові дії охоплюють вже понад сто ливанських міст і сіл, втікачів є щонайменше 400,000. Прем'єр-міністер Ливану Рафік Гарірі сказав, однаке, що Ливан не має можливости здійснити контролю над діями ісламських бойовиків, поки Ізраїль не виведе свої війська з ливанської території.

Начальник ізраїльської військової розвідки Моше Яальон остеріг, що терористи Гезболли „плянують заатакувати ізраїльські і жидівські об'єкти за кордоном, спираючись при цьому на сприяння Ірану“.

З'єднані Стейти Америки намагаються досягнути замирення між воюючими сторонами на основі домовлень між Ізраїлем і Гезболлою, досягнутих у 1993 році, про те, що обидві сторони утримаються від атак на мирне населення.

У Києві вперше оборонено дисертацію про С. Петлюру

Це відбулося наприкінці березня в Інституті журналістики Київського Національного Університету ім. Тараса Шевченка. Дисертацію на тему „Мітосимволічна система публіцистичних текстів Симона Петлюри в контексті національної мітології“ захищав 28-річний випускник згаданого інституту Олександер Чекмишев. Минулого року він закінчив аспірантуру. До цього часу працював журналістом, політичним оглядачем низки центральних українських газет, а останнім часом очолював громадський Комітет „Рівність можливостей“ і провадив слідкування за сучасною українською пресою спільно з американським „Домом Свободи“. Також О. Чекмишев лавреат двох міжнародних поетичних конкурсів — конкурсу „Гранослов“ та конкурсу, організованого Видавництвом „Смолоскип“. Він автор двох поетичних збірок та трьох праць про Симона Петлюру. Минулого року Олександер здобув другу нагороду на конкурсі праць молодих науковців, організованому Бібліотекою ім. Симона Петлюри в Парижі та її київським представництвом (Голова Павло Мовчан, заступник проф. Дмитро Степовик). До речі, О. Чекмишев впродовж року виконував обов'язки секретаря згаданого представництва, аж поки не залишив їх з огляду на необхідність завершення дисертації та інших політологічних досліджень.

Під час захисту дисертації у залі Вченої ради, розташованій в приміщенні колишньої партійної школи, серед численних гостей та членів спеціялізованої ради, очолюваної директором Інституту журналістики проф. Анатолієм Москаленком, спалахнула жвава наукова дискусія. У виступі наукового керівника проф. Анатолія Погрібного, офіційних опонентів проф. Василя Лизанчука, Олександра Мукомели, а також інших присутніх наголошувалося на багатьох „уперше“. Зокрема вперше на захист винесено дисертацію, присвячену постаті Симона Петлюри. Вперше у праці, покликаній розглянути публіцистичні тексти, використано нетрадиційні для журналістикознавства теоретичні підвалини з царини теорії міту, соціяльної мітології, лінґвістики, фольклору, культурології — загалом понад 270 джерел.

Після довшої дискусії члени спеціялізованої ради одноголосно проголосували за присудження Олександрові Чекмишеву наукового ступеня кандидата філологічних наук, за спеціяльністю журналістика.

Володимир Сергійчук,
Київ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ ВКАЗУЮТЬ, що на сторінках вільної американської преси можна завважити певну дискримінацію супроти жіноцтва, незважаючи на те, що жінки представляють 52 відсотки населення в країні. На сторінках таких відомих газет як „ Атланта Джорнал-Констітушенн“, „Чикаґо Трібюн“, „Гюстон Кронікл“, „Лос Анджелес Таймс“, „Маямі Гералд“, „Ню Йорк Таймс“, „Сієтл Таймс“, „Ст. Луїс Пост-Діспач“, „ЮСА Тудей“ і „Вашінґтон Пост“ , всього 15 відсотків новин, статтей і світлинє про жінок і їхню проблематику (це також включає жінок-дописувачів), натомість 85 відсотків відноситься до чоловіків і про чоловіків.

В Ужгороді про церковну унію 1646 року

Дня 3-го квітня ц.р. в Ужгороді відбулася міжнародна наукова конференція, присвячена 350-річчю Ужгородської унії, метою якої було насвітити вплив цієї історичної події на релігійний розвиток Закарпаття (включно з Пряшівщиною) від середини XVII століття до сучасности. Обговорювалися і питання насильної ліквідації Греко-Католицької Церкви в Карпатах після Другої світової війни.

На конференції, головним організатором якої була катедра нової та новітньої історії Ужгородського Державного Університету, прозвучали 22 доповіді (а 54 зголошених і наведених у програмі). Головну доповідь про українське церковне життя на Закарпатті у X–XX століть, виголосив проф. В. Задорожний. Дальші професори УжДУ І. Гранчак та В. Худанич говорили про релігійні обставини на Закарпатті та в сусідних країнах напередодні Унії, М. Волдижар — про причини укладення Ужгородської унії, о. Д. Сидор — про її наслідки. Дуже цікавими були доповіді М. Зимомрі про Берестейську та Ужгородську унії в оцінках німецьких вчених, П. Федаки про ролю греко-католицьких священиків у розвитку української культури Закарпаття в 20-30 роках XX століття та М. Веґеша — про т. зв. Львівський собор 1946 року.

В конференції брало участь теж четверо науковців із Пряшева. Ф. Уличний говорив про віроcповідання населення північносхідньої частини Карпатської котловини до середини XVI століття, М. Данилак — про виникнення греко-католицької єпархії у Пряшеві та її місце в народновизвольному процесі українців східньої Словаччини, М. Олекса — про мирне співжиття різних конфесій в Північно-карпатському реґіоні, а автор цієї статті — про Краснобрідське антиунійне повстання 1614 року.

До кожної доповіді були запитання з рядів публіки, які часто переростали у самостійні дискусійні внески. І серед виступаючих, і серед публіки були представники Греко-Католицької та Православної церков. Кожен оцінював Ужгородську унію із точки зору своєї конфесії, однак все це велося на рівні науки і до серйозніших сутичок не доходило.

Велика шкода, що до Ужгороду не приїхали такі зголошені історики Церкви як А. Пекар із Риму, Д. Злепко із Мюнхену, Я. Рамач з Нового Саду, І. Удварі з Ніредьгази, Я. Грицков'ян з Кошаліна, В. Сергійчук з Києва, І. Конєв та І. Данчев з Благоєвґрада, А. Ковач та І. Ванат із Пряшева. Одною з причин їх відсутности було спізнене надіслання запрошень. Пряшівчани одержали їх лише три дні перед відкриттям конференції. З-за неприсутності доповідачів програму конференції, розраховавної на два дні, було втиснено в один день.

Матеріяли конференції буде опубліковано окремим збірником.

Микола Мушинка

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
АЛЛЕНТАВН, Па.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 4-го травня 1996 р. о год. 2-ій по пол. в залі Української Католицької Церкви
1826 Kenmore Avenue, Bethlehem, Pa.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

44, 47, 48, 137, 143, 147, 288, 318, 369,438

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:
Олександер Ю. Благітка, касир УНС
Анна Гарас, почесний член Головного Уряду УНС

За Управу Округи:
Анна Гарас, голова
Катерина Сержант, секретар **Марія Колодруб**, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ПІТТСБУРҐ, ПА.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу 4-го травня 1996 р. о год. 2:30 по пол. в залі УКЦ св. Івана Хрестителя
109 South 7th Street, South Side,
Pittsburgh, Pa. 15203

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати та по два делегати наступних Відділів:

24, 53, 56, 63, 96, 109, 113, 120, 126, 132, 161, 264, 296, 338, 481

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:
Марта Лиско, секретар УНС
Микола Дяківський, радний УНС

За Управу Округи:
Іван Головатий, голова
Микола Дяківський, заступник голови
Рон Манзі, секретар
Ілля Матіяш, касир

Дж. Клем — новий викладач в Гарварді

Гарвардська Літня Школа Українознавства вітатиме цього року нового викладача курсу української політології, д-ра Джеймса Івана Клема. Д-р Клем осягнув недавно докторат з політичних наук у Мишиґенському університеті (Анн Арбор) і отримав післядокторську стипендію в Російському дослідчому центрі Гарвардського університету. Його докторська дисертація п. з. „Партійний активізм у Львові і Донецькому“ розглядає розвиток українських політичних партій від часу незалежности держави. Д-р Клем прослідив ріст льокальних партійних організацій у Львові та Донецьку і подав огляд партійних активістів цих обох міст. Він провів десять місяців у Львові в академічному році 1993–94 та відбув багато подорожей по східній Україні в Донбасі й Донецьку і в Східній Европі.

Д-р Клем має 28 років, він виростав у Маямі на Фльориді. Його мати Звенислава Запар-Клем — українка, а бабуся Дарія Запар-Барон живе недалеко Союзівки, оселі Українського Народного Союзу. Батько Ралф Скатт Клем є професором міжнародних відносин у Фльоридському університеті в Маямі. Він відомий із демографічних публікацій про колишній СССР, які включають цікаві дані про Україну.

Під час останньої поїздки в Україну Джеймс з бабусею і дядьком Олександром відвідали село бабусі недалеко Тернополя і перший раз зустріли свою рідню. Виховуючись у південній Фльориді Джеймс був вісім років членом ансамблю Українських Танцюристів у Маямі. Він з відзначенням закінчив студії в Свартмор коледжі, Па., у 1989 році. Завершивши аспірантуру в Анн Арбор, отримав диплом із політичних наук і був прийнятий в членство товариства вчених Фі Бета Каппа.

Д-р Клем бажає осягнути звання університетського професора і продовжувати вивчення української політології, наприклад, розвиток політичних партій, заснування суспільних груп із специфічними заінтересуваннями, публічна опінія і зовнішня політика. Він очікує можливости поділитись знанням про Україну зі студентами цьогорічної Літньої Школи Українознавства.

„Ми дуже раді, що матимемо у нашому викладацькому складі д-ра Клема цього року“, сказав директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету проф. Григорій Грабович. „Двадцятип'ятиліття праці Літньої Школи Українознавства відзначаємо належно, призначенням на викладача члена найновішого покоління американських науковців, зосередженого на вивченні України, її історії і культури“.

Д-р Клем стає членом добре кваліфікованого складу викладачів на цьогорічній літній школі: д-р Соломія Павличко, науковий співробітник відділу теорії літератури при Інституті літератури Національної Академії Наук в Києві, викладатиме курс української літерату-ри; д-р Борис Ґудзяк, директор Інституту історії церкви при Львівській Богословській Академії, випускник Гарвардського університету 1994 року, викладатиме курс модерної історії України. В програмі буде також троє викладачів української мови — Галина Гринь (Гарвард), Наталія Шостак (університет Алберти), і Тарас Кознарський (Гарвард).

Вже вийшов каталог з описом усіх навчальних програм, в якому поміщені інформації про курси, як записуватись на них, які кошти і докладні інформації, як виповнювати аплікації. Подаватись можуть студенти, які закінчили один рік коледжу чи університету, або яким сповнилось 19 років.

Щоб якнайшвидше отримати інформації про Літню Школу Українознавства і картку зголошення, слід телефонувати до Українського Наукового Інституту (617) 495-7833), факс (617) 495-8097), або писати на адресу: Harvard Ukrainian Summer Institute, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, MA 02138.

ФКУ

Свято Шевченка в Рочестері

Суботня школа українознавства „Рідна Школа“ в Рочестері, Н.Й., була заснована в п'ятдесятих роках. Змінялося приміщення школи, змінялися катехити, вчителі, учні. Був час, що учнів було так багато, що треба було відбувати навчання рано й після полудня, бо учні не вміщалися в кімнатах, які були до диспозиції. А навчальних кляс було одинадцять — дещо пізніше ще й окрема „англомовна“ для цих, що слабо знали, або взагалі не знали української мови. У кожній клясі було пересічно по двадцять учнів. За навчання платили батьки, а приміщення — спершу при школі церкви св. Йосафата, відтак при церкві Богоявлення Господнього й вкінці в новому будинку церкви св. Йосафата — були безплатні. Школою заряджував директор, а опікувався нею гурт батьків, який вибирали загальні збори.

Школа давала імпрези чи то тільки для своїх учнів, чи часом запрошувала все громадянство: Свята Шевченка, 1-го Листопада, Лесі Українки, Вечір колядок, Гагілки. Часом учні школи брали участь у громадських імпрезах. На жаль, зменшилося число учнів, отже й зменшилася активність школи.

Цього року, 31-го березня школа українознавства дала самостійний концерт на честь Тараса Шевченка у залі української автокефальної православної церкви св. Покрови. Відкрив свято довголітній директор школи інж. Петро Лещишин. Він привітав гостей і учнів та запросив до виступу хор „Сурму“, який виконав твори до слів Шевченка: „Заповіт“, муз. К. Стеценка (обр. Г. Гладкого) і „Думи мої“, муз. Гнатишина, обр. Євгена Козака. Дириґент хору Володимир Джурин, абсольвент Львівської Музичної Консерваторії (відділ дириґентури), колишній хормайстер Оперного Театру ім. І. Франка у Львові, керівник хору церкви св. Юра у Львові. Вже тепер приготовляє з хором „Сурма“ програму на день відзначування десятої річниці трагедії Чорнобиля.

Вступне слово про Т. Шевченка виголосила Олена Ділай, вчителька „Рідної Школи“.

Учні всіх кляс виконали пісні до слів Шевченка: „Садок вишневий“ муз. Б. Вахнянина, „Поклін Тобі Тарасе“ муз. М. Гайворонського та „Я люблю свій рідний край“, „Пісня рідної землі“ і „Козацькі діти“ (яких авторів не названо у програмі). Декламовано вірші Шевченка „І світає...“, „Дума“, „Причинна“, „Заповіт“, „Сонце заходить“, а також два вірші Василя Василашка „Шевченко мій“ і „Учись у рідної бабусі“.

Акомпаньювала піяністка Наталія Дуда, вчителька „Рідної Школи“, а до одної пісні на скрипці також Андрея Венґльовська, учениця школи, яка на свій молоденький вік має гарний тон. Кляси десята й одинадцята виконали сценку „Похорони Тараса Шевченка“.

Вкінці гість зі Стрия, Гордій Пасіка, син св. п. Євгена Пасіки, колишнього дириґента громадського хору Рочестеру, лірико-драматичний баритон, відспівав три пісні: “Пісня про Україну“ Дмитра Павличка, муз. Олександра Білаша, „Ой три шляхи“ до слів Шевченка, муз. Якова Степового і „Ой, ти дівчино, з го-ріха зерня“ слова Івана Франка, муз. Анатоля Коса. Співак — вчитель Музичної Школи Стрия, кляси музичної теорії і композиції, абсольвент Дрогобицького Музичного Училища та Київського Державного Інституту Культури кляси хорового дириґування. Провадив хоровими колективами продовж тридцяти років паралельно з навчанням. Член Літературно-Мистецького Об'єднання „Хвилі Стрия“. Також багато компонує.

Свято закінчено відспіванням національного гимну.

Любов Цегельська

ПОДІЇ

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ В СІТОН ГОЛЛ УНІВЕРСИТЕТІ

Савт Орандж, Н. Дж. — Тут у неділю, 21-го квітня, Сітон Голл університет влаштовує концерт української музики. Участь братимуть: Ярослав Гнатюк, баритон, Дарія Каранович та Світлана Гнатюк — фортепіяно. Початок о год. 3-ій після полудня. Вступ за добровільними датками. Концерт відбудеться в Сітон Голл університеті, Bishop Dougherty Center, Савт Орандж аве.

ВИСТАВКА ТВОРІВ КИЇВСЬКИХ МИСТЦІВ У ЧИКАҐО

Чикаґо. — Місцевий Український Інститут Модерного Мистецтва повідомляє, що виставка творів п. з. „Літопис простору“ живописця Олександра Дубовика та скульптора Євгена Прокопова з Києва продовжена до 28-го квітня. Її спонзорують USIA, Фонд Сороса, Управління Культури Київської Міської Державної Адміністрації, програма „Міст“ побратимів Чикаґо-Київ та Інститут Модерного Мистецтва в Чикаґо. Адреса ґалерії, де проходить виставка — 2320 захід Чикаґо аве., тел. для інформацій (312) 227-5522.